

مراقبت های بعد از عمل جراحی

افرادی که به هر علت طحالشان برداشته شده است باید واکسن های برخی از بیماری های میکروبی را دریافت کنند. واکسیناسیون مناسب و رعایت اصول پیشگیری احتمال وقوع این عفونت را به میزان قابل توجهی کاهش می دهد. چهار نوع واکسن مورد نیاز افرادی که تحت عمل اسپلنکتومی قرار گرفته اند عبارتند از: آنفلوانزا، منننگوکوک، پنموکوک، هموفیلوس آنفلوانزای نوع b

معمولاً پس از چند روز از عمل میتوان کارهای عادی و روزمره را شروع کرد مانند: دوش گرفتن، رانندگی و بالا رفتن از پله ها

بیمارانی که طحال خود را برداشته اند بهتر است از بلند کردن اجسام سنگین یا زور زدن به مدت ۶ تا ۸ هفته پرهیز کند.

جهت پیشگیری از عفونت در صورت امکان قبل از عمل و در صورتی که زده نشده باشد تا دو روز پس از عمل واکسن پنموکوک تزریق می شود.

استفاده از آنتی بیوتیک های تجویز شده در زمان مناسب لازم است.

در صورت تنگی نفس و مشکل در نفس کشیدن به پزشک خود اطلاع دهید.

پیشگیری از عفونت ریه با انجام سرفه موثر با حمایت شکم و با اجازه پزشک خود جهت خارج شدن ترشحات ریه انجام شود.

در صورت بروز خونریزی به پزشک خود اطلاع دهید.
از افراد سرماخورده و دارای عفونت های شناخته شده و روبوسی کردن پرهیز کنید.

به نام خدا

جراحی برداشتن طحال

(اسپلنکتومی)

منبع:

Brunner, Lillian Sholtis. *Brunner & Suddarth's textbook of medical-surgical nursing*. Vol. 1. Lippincott Williams & Wilkins, 2018.

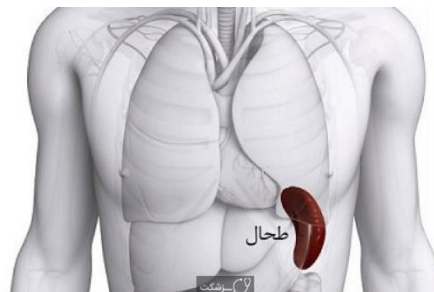
آموزش به بیمار بیمارستان لقمان حکیم

ویرایش: دی ۱۴۰۱

طحال چیست؟

طحال یک عضو داخل شکمی است که در سمت چپ قسمت فوقانی شکم در کنار معده و بالای کلیه چپ قرار گرفته است. طحال کاملاً توسط دنده تحتانی قفسه سینه محافظت می شود و در حالت طبیعی نمیتوان آن را از جدار شکم لمس کرد. طحال در دوران مختلف زندگی و وظایف کاملاً متفاوتی را برعهده میگیرد. در دوران جنینی و در ماههای پنجم تا هشتم بارداری به عنوان یک مرکز خونساز عمل می کند و گلبول های سفید و قرمز خون را می سازد. پس از تولد مغز استخوان به عنوان یک مرکز خونساز عمل میکند و این فعالیت طحال خاموش می شود. اما این وظیفه طحال کاملاً از بین نمی رود و در برخی بیماریها که مغز استخوان دیگر نمیتواند سلول های خونی را بسازد، سلولهای طحال مجدداً شروع به فعالیت خون سازی می کنند. گلبولهای قرمز ای که دارای اشکال غیر طبیعی هستند یا آنهایی که بیش از اندازه پیر شده اند و همچنین پلاکت های غیر طبیعی توسط طحال از گردش خون برداشته میشود. هر روز ۲۰ میلی لیتر گلبول قرمز فرسوده توسط طحال جمع آوری و از گردش خون خارج میشود. با وجود اعمالی که طحال انجام می دهد باید گفت که فعالیتهای این عضو در افراد بالغ توسط اعضای دیگر نظیر کبد و مغز استخوان هم قابل انجام است.

بنابراین برداشتن طحال در بزرگسالان معمولاً عارضه عمده ای ایجاد نمیکند، اما در کودکان برداشتن طحال باید با دقت بیشتری صورت گیرد زیرا موجب استعداد ابتلا به برخی عفونت های خاص می شود.

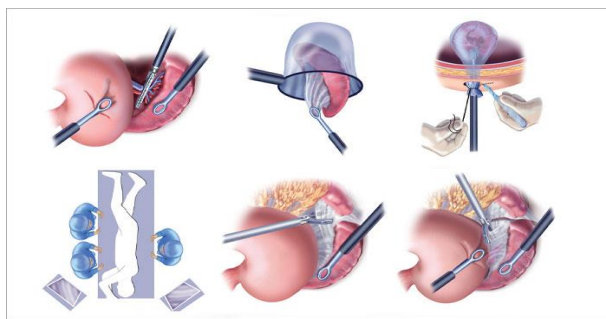

طحال چگونه آسیب می بیند؟

طحال کاملاً در مجاورت دنده های نهم تا دوازدهم قرار گرفته است. آسیب طحال و پارگی آن یک مشکل شایع در تصادفات و ضرباتی است که به قسمت چپ شکم و قفسه سینه وارد می شود. مهمترین خطری که در این موارد بیمار را تهدید می کند، خونریزی شدید از بافت پر خون طحال به داخل شکم است بدون اینکه خونریزی در سطح بدن دیده شود. در بسیاری از موارد برای کنترل خونریزی داخلی نیاز به اعمال جراحی وجود دارد. در صورت پارگی طحال گاهی نیاز به برداشتن کامل این عضو پیش می آید.

چه زمانی طحال برداشته میشود؟

گاهی طحال عملکرد پاکسازی خون را بیش از حد لازم انجام می دهد و نه تنها سلول های معیوب و فرسوده را از گردش خون خارج میکند بلکه بسیاری از سلولهای سالم را نیز از بین میبرد این حالت با برداشتن طحال بهبود می یابد. در برخی از بیماریهای خونی برای مثال نوعی از کم خونی ناشی از متلاشی شدن زود هنگام گلبول های قرمز خون برداشتن طحال انجام میشود. در موارد پیشرفته تالاسمی و کم خونی داسی شکل اسپلنکتومی به بهبود بیماری کمک می کند. همچنین اسپلنکتومی به دنبال پارگی طحال در اثر ضربه و تصادف نافذ یا غیر نافذ میتواند انجام شود.

مدت بستری پس از عمل جراحی

بیشتر بیماران در بیمارستان ۴ تا ۵ روز با جراحی باز طحال (جراحی که شکم به طور کامل باز میشود) و دو تا سه روز با روش لاپاراسکوپیک (روشی که طحال با دستگاه از طریق سوراخ کوچک روی شکم برداشته میشود) بستری می شوند.

